

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2021 m. vasario 26 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski, Gedimino Sagačio (kolegijos pirmininkas) ir Algirdo Taminsko,

susipažinusi su 2021 m. vasario 18 d. gautu atsakovės uždarnosios akcinės bendrovės „Gelna“ kasaciniu skundu dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. gruodžio 10 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Atsakovė uždaroji akcinė bendrovė „Gelna“ padavė kasacinį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. gruodžio 10 d. nutarties civilinėje byloje pagal ieškovės uždarnosios akcinės bendrovės „Liudo įrankiai“ ieškinį atsakovei uždarojai akcinei bendrovei „Gelna“ dėl nuostolių atlyginimo, tretieji asmenys ERGO Insurance SE Lietuvos filialas, Hebei Double Goats Grinding Wheel Manufacturing Co. Ltd., Oriental Logistics Group Ltd., ManHung Logistics Ltd. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir [CPK](#)) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK](#) 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto](#) pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciniame skunde teigiama, kad teismas neteisingai aiškino tarp ginčo šalių sudarytos sutarties sąlygas, netinkamai aiškino ir taikė krovinių vežimo jūra ir vežėjo atleidimą nuo civilinės atsakomybės reglamentuojančias teisės normas, neatskleidė bylos esmės, nukrypo nuo kasacinio teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos. Kasaciniame skunde keliami Hagos-Visbiu taisyklių 1 straipsnio (e) punkto, 4 straipsnio 2 dalies (b) punkto, 4 bis straipsnio 2 dalies, Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies, 15 straipsnio 2 dalies, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – [CK](#)), 6.193 straipsnio, 6.253 straipsnio 1-2 dalių, 6.256 straipsnio 4 dalies, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996-07-15 nutarimu Nr. 840 patvirtintų Atleidimo nuo atsakomybės esant nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybėms taisyklių 3.3 punkto, taip pat [CPK](#) 177 – 185 straipsnių pažeidimo klausimai. Teismas, sprendęs, kad sandėlyje kilęs gaisras nelaikytinas aplinkybe, dėl kurios atsakovė gali/turi būti atleista nuo sutartinės civilinės atsakomybės, netinkamai aiškino ginčo šalių sutartinės atsakomybės, kiek tai liečia šalių susitarimą kokias aplinkybes laikyti nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybėmis, sąlygas. Atitinkamai, teismas netinkamai ginčui taikė Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 4 d. nutarties civilinėje byloje Nr. 3K-3-370/2010 ir 2015 m. vasario 4 d. nutarties civilinėje byloje [Nr. 3K-3-10-421/2015](#) išaiškinimus. Teismas netinkamai aiškino ir taikė bendrąsias sutarčių aiškinimą ir įrodymų vertinimą reglamentuojančias procesines teisės normas: vežimo sutarčiai netaikė konosamente įtvirtintų sąlygų, neaptarė ir netaikė sutartinės atleidimo nuo atsakomybės sąlygos dėl gaisro, klaidingai interpretavo kasatoriaus į bylą pateiktą užsienio teismų praktiką. Teismas sprendė, jog tuo metu, kai ginčo prekės buvo ne laive, Hagos-Visbiu taisyklės netaikomos. Kadangi prekės sudegė joms esant ne laive, tai teismas sprendė, jog atsakovė, kurią teismas nepagrįstai laikė vežėja, negali remtis Hagos-Visbiu taisyklėmis. Teismas sprendė, jog byloje nesant duomenų apie susitarimą, įskaitant konosamento sąlygas, jog Hagos-Visbiu taisyklės bus taikomos ir tuo metu kai prekės bus ne laive, Hagos-Visbiu taisyklės netaikomos. Atsakovė su tokia pozicija nesutinka. Teismas prekių perkrovimo tranzitiniame uoste laiką nepagrįstai priskyrė kaip nepatenkantį į sąvoką „prekių vežimas“, ir padarė klaidingą išvadą, jog vežimo sutarties šalys turėjo papildomai susitarti dėl Hagos-Visbiu taisyklių taikymo praplėtimo pagal Taisyklių 7 straipsnį tam, kad Hagos-Visbiu taisyklės būtų taikomos prekėms esant tranzitiniame uoste. Tokia išvada padaryta netinkamai įvertinus į bylą pateikto konosamento turinį bei nukrypstant nuo kasacinio teismo praktikos. Apeliacinės instancijos teismas taip pat nepagrįstai sprendė, kad net jeigu būtų taikomos Hagos-Visbiu taisyklės, atsakovė negalėtų būti atleidiama nuo atsakomybės remiantis Hagos-Visbiu taisyklių 4 straipsnio 2 dalies b punktu, kadangi Hagos-Visbiu taisyklės numato galimybę atleisti vežėją ir laivą nuo atsakomybės, jeigu gaisras įvyksta laive, o ne kroviniui esant sausumoje.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentai nepatvirtina [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kriterijų kasacijai. Kasaciniame skunde neužtenka vien tik nurodyti, kad teismas pažeidė teisės normas, šiuos teiginius būtina pagrįsti kasacijos pagrindą atskleidžiančiais teisiniais argumentais, o šiuo atveju kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, jog egzistuoja teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Kasacinio skundo argumentais apie nukrypimą nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos nepagrindžiamas nurodomos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos ryšys su skundžiamais teismų procesiniais sprendimais bei nepagrindžiama, kad teismų praktika nurodytu klausimu yra nevienoda.

Dėl nurodytų priežasčių konstatuotina, kad kasacinis skundas neatitinka [CPK 346 straipsnio](#), 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, grąžintinas už kasacinį skundą sumokėtas žyminis mokestis ([CPK 350 straipsnio](#) 4 dalis).

Atkreiptinas atsakovės dėmesys, kad kasaciniame skunde turi būti tinkamai nurodyti visi byloje dalyvaujantys asmenys, jų kodai, adresai.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.

Grąžinti uždarajai akcinei bendrovei „Gelna“ (į. k. 141749538) 250 Eur (dviejų šimtų penkiasdešimties eurų) dydžio žyminį mokestį, sumokėtą 2021 m. vasario 18 d.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Andžej Maciejewski

Gediminas Sagatys

Algirdas Taminskas